

Մանգրամի Էֆեսոս

Մ Ի Է Ն Ա Տ Ի Ի

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆԵ

1867 ԱՊՐԻԼ 8 ՃԻԻՄԱ ԻՐԹԻՍԻ

ՆԻՄԵՐՈ 322

Մանգրամի Էֆեսոս 6 տարեկան 300
ֆուտ քառակուսի, 200 քառակուսի, 100 քառակուսի
ֆուտ, 45 ֆուտ քառակուսի 50 քառակուսի արք.

Իլանաթըն պեշեր արքայի իշխան, Կի-
րիսի տեղագրություն 5, Իրիսի տեղագրություն 2,
վե Իլանաթըն վե արքայի տեղագրություն 4
էր Կալուշ արքայի տեղագրություն արք.

Մեթուզ վե արքայի, Պեշուրա տեղագրություն
467 Կալուշ տեղագրություն ԼԵՎԱՆՔ ՀԵՐԱՆՑ Թագա-
նեթիտ, Կալուշ 8. Փանոսեանե կեռնեթիտե արք.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻԿԻ

(Այսին Հաշիվ Իրիսի տեղագրություն.)

Փարիս 17 ապրիլ, ախշամըն սաաթ 11
վե 15 տաղըգաարնտա.

Ապրիլ 17 Երիսի տեղագրություն.

Իսխամըն սաաթ 27-1.

Բրուսիանըն ճէնկ հաղըրըգաարն կէօր-
մէքտե տիր տէյի կէզէն թէվաթուրլարը,
Պերլիստէն չէքիլիշ պիր թէլէկրաֆ էմի-
նէթէ շահան մահէլլտէն իշխտէրէք, Եալա-
նա չըգաարնը տիր Իլն նէհրիգըրըգաարնտա-
լան գալէլէրի հէնուգ ճէնկ հէյեթիլնէ վազ
օլունմամը տիր.

Փարիս 18 ապրիլ, ախշամըն սաաթ 3
վե 10 տաղըգաարնտա.

Ապրիլ 18 Երիսի տեղագրություն.

ԵՍՀԱՍԸ ՈՒՄՈՒՐԸՅԵ

Փարիս.

Լիսի.

Այլուր 28-25 | Այլուր 27-11
Գաբանուր 27-90 | Գաբանուր 27-11

Օսմանէ Ի-Իլի-Եր 1865 թ.

Այլուր 220-
Գաբանուր

Փարիս 18 ապրիլ, ախշամըն սաաթ 7
վե 15 տաղըգաարնտա.

Պերլիստէն պորսա ղաեթ տիւնիւշ տիր.

Վիլէնա 19 ապրիլ, սաաթ 6
վե 50 տաղըգաարնտա.

Ճէնկ հաղըրըգաարնտա տայիր թէվա-
թուրլար Իլանաթըն Զրանքօրթ պորսաար
տիւնիւշ տիր.

Պերլիստէն 18 ապրիլ.

Պերլիստէն գալէլէրի Սըրպարա թէվա-
թուրլար.

Փարիս, 19 ապրիլ, ախշամըն սաաթ
1 իւնիս.

Ապրիլ 19 Երիսի տեղագրություն.

ԵՍՀԱՍԸ ՈՒՄՈՒՐԸՅԵ

Փարիս.

Լիսի.

Այլուր 27-30 | Այլուր
Գաբանուր 27-45 | Գաբանուր

Օսմանէ Ի-Իլի-Եր 1865 թ.

Այլուր 242-50
Գաբանուր 245

Փարիս 18 ապրիլ, ախշամըն սաաթ 7
վե 15 տաղըգաարնտա.

Այլուր 66-02-1
Գաբանուր 65-67-1

Լիսի 19 ապրիլ.

Պորսա գաբանուր արք.

Կալուշ 18 ապրիլ.

Բամուզ տիւնիւշ. ալթուր Ֆիեթթը գա-
նէթ ֆըրլազ արք.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻԿԻ

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻ ԶԱՎԱՏԻՍԻ

ՎՅՈՍ . . . ապրիլ

«Հարամիլեք կիւն պէ կիւն քէսպի ա-
գամէթ իթմէքտե, վե հէր կիւն, կեա-
Սըմիրո վե կեա-Տէմօգօ ճիվարլարն-
տան, վե Ալրաֆա տաղարլարնտան, Ե-
նիտէն Ենիյէ պիրէր ուլլուրնտազու-
զուհուրա կէլիշ օլտուղու իսպէրլէրի
ալունմագտա տիր. Պիշարէ քէյլիւլէր նէ
օլաճաղարլարն պիրմէքտե, չիւնքի է-
զընա կիւրուհի, քէնտիլէրլէ պիրլէճմէ-
լէրիլի իսպար իտիպ, վե թէքիլէրի
րէտտ օլունտուղու թագտիրտէ, գարի-
լէրիլիլի աթէչէ վէրէճէլէրիլի տայիր
թէհտիրտէր վիրմէքտե օլտուղարլարնտան,
շու հալուն, իլէրուտէ տէվամ իլիտի-
կի հալուն, Ենալէթիմիլիլի իսպիլիլի իս-
սարլար մուճիպ օլաճաղը, վե բէք չօգ
Ֆէնալըգար գուհուրա կէլէճէկի չիւպ-
հէթիլ տիր.

«Իսթանպուլտան բէյ տէր բէյ կէլմէք-
տէ օան առաքիր վե միւհիմմաթա նէ-
միշ տիր.

գարէն, տէվէթի ալիլեթ թարաֆընտան,
մէրգուլմանէ գարչը մուամէլաթը չէտի-
տէ իճրա գըլընաճաղընըն գարար վէրի-
միշ իտուկի քէչֆ օլունմագտա տիր. վե
թէմամտա շիմտի վազթի տիր. զիրա,
կիթտիքճէ հարամիլեք վե գորպալըգ քէսպի
գուլվէթ իթմէքտէ տիր. Նասըլ քի,
Գիրեազօ թագըմը քի էվլէլ Եմիրտէ 40
նէֆէր գատար սարիգլէրտէն իսպրէթ
պուլունմագտա իքէն, շիմտի իսէ Գօս-
թարէլի վե Գօստատիմօ պէօլիւլէրիլի
պիրլէչէրէք, 800 նէֆէլէ պալիլ օլմուշ
տուր, վե Արմիրօտան իքի սաաթ մէսաֆէ
տէ սինօրլար Ենալըլընտա տիր.

«Մէվլիւր պէօլիւլէրտէն մատա,
պէհէրի իւլէր Ենալ Նէֆէր հարամիլէր-
տէն միւլէթթէպ օլտուղու հալուն, սա-
լիր իւլ պէօլիւլ տահա վար տըր քի,
Սուրպի սինօրլարնտա, վե Արմիրօտան
ճիվար գարիլէրիլիտէ պուլունմագտա
տիր.

«Պու գատար առամա Ենալէք վե-
րէն քիճ տիր աճապ, թուլտուղարը
առամարտան ճէրիմէ օլարագ ալտըգա-
րը մէպաղ քէնտիլէրիլի պիր հաֆթա պի-
լէ պէսլէյմէգ, Ելպէթթէ կիլիլտէն
պուլունտար պէսլէ Ենալ պիր քիմէն օլմալը-
տիր.

«Տէմօգօ իլէ Ալրաֆա ճիվարլարն-
տա, գարլընգ օլտուղարը հալուն 2000
նէֆէր հարամի վե գորպա պուլունմագ-
տա, վե Օսմանլը թորրաղընա հիւճուճ
իթմէքտէ, վե սաաքիլի Շահանէ անլէրի
գօլալտըղը հալուն, Ենալն թորրաղը-
նա սըղընմագտա տըրլար. Պու հալուն
հիշ պիր իշէ թէչէպալիւս օլունմագտա-
ճաղը տէրքէար օլտուղունտան, թիւճ-
ճաղընգ սայքի քէսպիլէն նապէտիտ օլապ,
վե սէֆալէթ իսէ տէրէճէլի քէմալէ իր-
միշ տիր.

« Հայտնաբերուող քեանիւն տէ՛ք օլունարադ, Թիւրքիա տիւնիւնիւնի իւմիւտի իւզոն, զորպալըղա Թաւիլի օլունմամասը զըմիւրնտա Էտհէմ բաշա վէ Ապտիւլ Գէրիմ բաշա հազարաթը Թարաֆընտան բէք կիւզէլ Թէտպիլէրէ Թէշէպպիւս օլունմուշ տուր: »

« Գիրեազօ պէօլիւկիւնիւն, Գարատիւնի գարիյէսինտէն Թուլթուպ, Եռնանա կէօթիւրմիւշ օլունմուշ 4 նէֆէր իւլամար 38000 զուրուշ ճէրիմէ Էօտէնէրէք զուլթուլմուշար տըր: Մերգուլման իսլամարըն Թագրիլէրիւնէ նէգարէն, մէպաղը մէպուրու սայտըլարը Էսնաուտէ, մերգուլման 20 նէֆէր հայտուլարըն Եանընտա 40 նէֆէր գատար Եռնանա ասկէրի բանթալօնու կիլինմիշ քիմէսնէլէր պուլունմագտա իմիշ: »

« Մարտ 30 տա, 20 գատար հարամիլէր Տէմօգօ Եագընընտա պիր Օսմանլը գապիթանը Թուլթուպ, ագճէ վէ նըշանլարընը ալտըգտան սօնրա սալը վէրմիշէր տիր: »

« Ապրիլ 2 տէ Լարիսսատէ պուլունման Ֆրանսըզ գօնսօլօս վէքիլ Մ. Բօպէրթ վօլօտա վասըլ օլունպ, Ֆէրտասը կիւնիւ, պուրա գայիմագամը Բիֆաթ-Էօմէր բաշա, Ավստրիա գօնսօլօս վէքիլ Մ. Մալինիշ վէ Մ. Ֆէրնանտէզ պիրլեքտէ օլունագլարը հալտէ, Օսմանլը գարաղօլ կէմիսի իւլէ Արմիրօտա կիթմիշ տիր: սէօյլէնտիկիւնէ նէգարէն, Մ. Բօպէրթ իշէրին հալինէ իւլիմէ վագըֆ օլմագ իշին, Արմիրօտա պիզգաթ քէնտիսի կիթմիշ իմիշ: Ապրիլ 4 տէ Օսմանլը պէյլիկի, Մ. Բօպէրթ տէնմատա, միւմաիլէյ հալթար իւլէ ալտէթ իթմիշ տիր, Մ. Բօպէրթ Եօլճուլուգլարընտ տէվամ պիլլէ Եռնան հուտուլարըն կէշէրէք Ապրաքանա, վէսնտէն տախի Լարիսսատա տէօնէճէրէր իմիշ: »

« Մարտ 30 տա Թուլնա նամ Օսմանլը վարօրու Տէր-սէնատէթտէն խայիմէ միւհիմմաթ, պարկիլլէր վէ ալթը բարէ տախի Թօր կէթիլմիշ տիր: Բէլալեք ապրիլ 4 տէ Իլիւկ-Ալիկ նամ գարադ իքի պէօլիւք ասաքիլ 140 լէս ալթ, 6 վարէշէշանէլի Թօր, միւհիմմաթը հարպիյէ, վէ Եէնէճէք կէթիլմիշ տիր: Պուլնարըն քեաֆէթի տախի Ֆէրտասը կիւնիւ Լարիսսատա վէ Արմիրօտա կէօնտէրիլմիշ, վէ անճագ Եալըմ պէօլիւք գատարը պուրատա պըրագըլմըշ տըր: Եէնի ասաքիլ վէ միւհիմմաթ պէքէնիլմէքտէ տիր: »

« Տիւն սապահ Լարիսսատան չէքիլմիշ օլուն պիր Թէլէկրաֆ խապէրիլնէ նէգարէն, Ասաքիլի շահանէ 30 նէֆէր գատար Էշգընալէրտէն միւլթիթէպ Սրանօ Թագըմը նամ Էշգընա կիւրուհու իւզէրիլնէ Եիւրիւկիւպ, Ալրաֆանըն Նիգօրի նամ գարիւտէսինտէ մերգուլմանը վուր: »

մուշ, վէ պաշարը օլուն Սրանօ իւլէ 4 նէֆէր լէֆթիլէրիլնէ Էօլտիւրտիւքլէրիլնտէն, մերգուլման հայտուլար պիւլիւք պօզղուլուգ իւլէ մէճրուհլարըն պէրապէր ալարագ Եռնան հուտուլունա կէշմիշէր տիր: »

« Արմիրօ տաղարընտա պուլունման Էշգընալար իւզէրիլնէ տախի Եագընտա մալիւմաթ ալապիլիլիլ: »

« Շիմտի, Լարիսսատան պիր Թէլէկրաֆ կէլտի, վէ իշիթտիք քի Եէտի սէնտէն պէրու, Թըրհալաքը խարապ իթմէքտէ օլուն մէշհուր Տուլիա պէօլիւկիւնիւ տիւն սապահ 120 նէֆէր Զէրքէս ալթուր Բիթրինօ գարիյէսինտէ պասմըլար վէ պիր շէտիտ միւտարէպէտէն սօնրա, 60 նէֆէրտէն իպարէթ օլուն մէգըիւր պէօլիւկիւքեամիլէն Թար ու մար իթմիշէր, Եանի քեաֆէթի տախի Եա մէվթա վէ Եալսոտ մէճրուհլարագըլմըշ տըր, պաշարը օլուն Տուլիա տախի Էօլմիւշ տիր: Զէրքէսլէր Թարաֆընտան Եալընըզ պէշ նէֆէր մէճրուհլարագը պուլունմուշ տուր: »

« Խըրսըզլարտան 30 գատար լաշէլէր վէ մէճրուհլար արապալար իւլէ Լարիսսատա Թաշընմագտա տըր: »

Արմիրօտան Եէնի պիր խապէր Եօգ տուր, լէյ տէր լէյ միւհիմմաթ իրսալ օլունմագտա վէ Եագըն կիւնտէ պիր միւտարէպէ վուգու պուլունմար մէմուլտէտիր: Վօլօ 10 ապրիլ: »

« Տէմօգօ վէ Արմիրօ բօստալար վասըլ օլունպ, պէր վէճհի ալթի խապէրլէր ալընմիշ տըր: »

« Էսկի խըրսըզ պաշարընտան օլուն Գալօմաթա խայիլմէ լէֆթիլէրի իւլէ Գիրեազօ պէօլիւկիւ իւլէ պիրլէշմիշ տիր: Մէգըիւր պէօլիւք, Արմիրօտան իւշ սալթ մէսաֆէտէ, Սուրպի Եագընլարընտա իքի գարիլէ ալթէշէ վէրմիշ, պիր արնավուա պաշը պօզղուգ ասկէրի Էօլտիւրիւպ, պիրիլնի տախի Եարալարմըշ տըր: Եէվմի մէգպուրտէ Արմիրօ Եագընընտա պիր գարաղօլ մէրքէգի Եագմըշ տըր: »

« Շու խապէրլէր Արմիրօտա վասըլ օլունագտա, իքի պէօլիւք ասաքիլ Եօլաշգըլար վէ պուլնարըն Եագըլաշմասըն կէօրտիւքտէ, հարամիլէր Եռնան հուտուլունա կէշմիշէր տիր: »

« Եռնանտան կէլէն պէօլիւքլէր գալթէն պուլունմալար իւլէ պիրլէշմիշէր տիր: Ակրաֆա վէ Տէմօգօ ճիվարլարընտա տախի իքի գարիլէ Եագըլար տըր: Բէգալիք պուլնարըն, պիզիմէ պիրլէշմէտիկիլիլ հալտէ, Եագընալըզ, քէսէճէիլ, Եագմա իտէճէիլ Թէհտիպէրիլտէն գօրգարագ, պագը գարիլէրիլնէ Էհալիսի տախի քէօյլէրիլնէ պօշալթմըլար տըր: Մէգըիւր իքի ճինս քիմէսնէլէր, Եանի գօրպա վէ հարամիլէր Էհալիսի ալթիլթմէքտէ տիրլէր: »

— Հալէպտէն Եագըլարը օլունպ, Էթօալտա օգուլման շու ալթիլտէքի մէքթուպուն մալիլնի պէտան իտէրիլ: »

Հալէպ 29 մարտ:

« Շէհրիմիզ զալէթլէ աճընաճագ պիր հալտէ տիր: Եէնէճէքլէրիլն պահալըլըզ, վէ իշիլիք Եէպէպիլտէն, Հալէպին իշիլ Էհալիսի Ֆէվզ Էլ աուտ սէֆալթէտիւլար օլունշ տուր, հալի վագթի Եէրիլտէ բահաթ կէշինմէքտէ օլունպ, վէ տիլէնճիլիկէ Եիւզէրի Թուլթուպան նիշէ Գալիլէալարըն շիմտիքի տէհշէթլուհալթէրիլնէ նագլինէ Եիւրէք տաԵանա մաԵըպ կէօլէր Եաշարըր: Տիլէնճիլիք չօղալմըշ վէ կիճէ կիւնտիւպ սիւրիւ իւլէ Երքէք գարը վէ չօճուգլար, գարուլարըլըզ Էլէ ալարագ «աճըլ» տէյի պաղըլմագտա տըրլար: Հալ պուլ քի տահա Եէնի մահսուլուն չըգմաղընա 3 ալմիլտուլթ իլթիլգա իթտիլիլտէն, կիւն պէ կիւն պուլտայ վէ ուն Ֆիթաթլարը իւլթէ գօլմագտա, վէ օլ վագթիլ գատար շու սէֆալթին նէ տէրէճէն չըգաճաղըն արթըզ Թարիֆ օլունմաԵաճաղը տէրքէար տըր: »

« Շուլու տախի մա թէէսիւֆ իւլավէ իտէրիլ քի, հիւքիւմէթի մահէլիկէ Թարաֆընտան չօգ չէյ Եարըլապիլիլ իքէն, Էհալիլին շու սէֆալթինէ Ֆիլթուրսուգլուգլա նագար օլունմագտա, վէ անլէրէ Եարուրմ վէ թէսէլի օլմագ նիկէթիլէ հիշ պիր Թէտպիլ տիւշիւնիլմէտիքտէն պաշգա, պէօյլէ թէհլիքէ վագթիլտա պէշ սէնէլէք վէրկիլէրիլն, վէ խրիսթիանլարըն ասկէր պէտէլիկէլէրիլն պագըլթէլէրի մալթուպ օլունմագտա տըր: Շու հալ, Եսնաֆլարըն քէսաուլըզ չէքմէլէրիլտէն նէշէթ իթմէքտէ օլունպ, քէսաուլըն սէպէպի իսէ պաշըճա Հալէպ մալթար օլուն մալթիլն իւզէրիլնէ լուսուլմաթը լաղըմէնիլն գամմ օլունմալար տըր տէնիլտէ սէգա տըր: Շու լուսուլմաթըն խաֆիֆլէնմէսի մէնֆաթլարը զըմիւրնտա պուլունտան Էվթէլ պագը չէյլէր Եապմըշ իտի իսէմտէ, զանն իտէրիլմէք իիշ նագարը տիլգաթա ալընմալըշ տըր: »

« Հալէպ մալթարըն չօգ սիւրիւլմէսի իշին, անլէրիլն Ֆիթաթընըն արթմաղըն մուճիպ օլմագտա օլուն կիւմիլիլ րուսուլմալթըն քեամիլէն գալարըլմալար լաղըմ կէլիլ, վէ Ֆիլ վագը շու լուսուլմալթընտա հիշ պիր միւնապէթի Եօգ տուր, իւնքի մէգըիւր գուլմաշլարա գուլանըլան իպէք, բամուգ, պօԵա վէ սայիլթէլէրէ գալթէն պիր տէֆա կիւմիլիւք ալընմագտա օլունգուլունտան, պիրտէ իշիլ չալըլըպ, թէրլէր տէօքիւպ, վէ իճրալի հիւնէր իտէրէք գուլմաշ չըգարտըգտա, անըն Էմէյի սէմէրէսի օլուն գըլմէթի իւլպէ իստիլթէք, պիր գաթ տահա կիւմիլիւք ա

լընմասը, նե հագդ տըր վենե տախի թէտ-
պիրլե պիր թէֆէքքիւր սեմերէսի տիր •
Պու թարիգլէ սանաթլարըն ինգըրագ պու-
լածաղը միսիլու, մուղայիրի օլարագ,
մեզքիւր սանաթլարա դայրեթ վերիպ վե
մուսվենեթ օլտուղու թագտիրտե, մա-
թար չօգ սիւրիւլէճէկի պետիհի տիր, վե
օլ վագըթ մեզքիւր մաթալարա զեհատե
չէս գուլանըրագ օլուպ, վե թապիա-
թիլէ զեհատե կիւմրիւք ալընաճաղը աշի-
քեար տըր • վե իշթե պու թարիգլէ,
պու կիւնքի կիւն, գալտըրըմլար իւզերին-
տե գալըր օլան պիւնլերճէ իշթիլէր տախի
իշ աշըլուպ, աննարընըն թերի իւե ազ չօգ
էթմէք փարաթըր քեյտա իտեպիլէճէքլէ-
քինտե շիւբհե եօգ տուր •

« Պիրազ ինսաթլըմա պիր իտարե սա-
յէսինտե, շիմոխէ գատար շու հալին տե-
ֆի չարէսի տիւշիւնիւլէրէք, Պապը-ա-
լիւն ինթար օլունապիլի իտի, վե Պա-
պը-ալի տախի քէնտի նիտաթը խայրիյէսի
իլէ, օլ պապտե լազըմ կէլէն թէտապի-
րին իճրասընա հիմմեթ պուլուրաճաղըն-
տա ապա շիւբհե ճայիգ օլմատըղընտան,
պիգ տախի շիմոխէրտե տիլէնճի սիւրիւ-
լէրինին եերինե, չալըշկան իշթիլէր սիւ-
րիւսիւ կէօրէպիլի իտիք • Օլ վագըթ է-
հայի տախի մահսուլ վագթիլնե գատար
պէքլէ մէկիկէ թէ համմուլ իտեր, վե գու-
րեթի օլուր իտի, նասըլքի պու սենետե
մահսուլու զայեթ պէրէքլէթի օլաճաղը
մեմուլտե տիր • Լաքին, շիֆայիտե քի,
շիմտի պու թէտապիլիլէ թէչէպպիւս օ-
լունտա տախի, կիճճէ գալընմը օլտու-
ղունտան, պիւլիւք պիր սեմերէ կէօրիւ-
լէմէյէճէկի պետիհի տիր •

« Շիմտի իշին շու հալինտե, էն
զեհատե իգթիգալը օլան թէտապիր պիգ-
ճէ շու աթիտէքիլէր տիր, եանի, էհա-
լինին համիլեթ վե մերհամեթինե միւ-
րաճաթ իթմէք իւզըր պիր գօթիթե
թէչքիլ իտիլմէսի, վե իեանե թօրա-
եարագ միւհթաճինե էթմէք թէվզի ի-
լէմէսի, վե թաշըալարտան ուն վե պուղ-
տայ իշթիլարալա, պիւլա թիճարէթ վե
լազըմ կէլտիկի հալտե զեհանընա տախի
սաթտըրըմասը տըր •

« Շու թէտապիլի հիւքիւմէթի մահէլ-
լիեթ թարաթընտան թէչէպպիւս օլուն-
տա, քէնտիե պիւլիւք շերէֆ սաեղա-
ճաղը տերքեար իտետե, շի՛ չարէ քի
խաթըրընտան պիլէ կէչմէմէքտե տիր •

« Պիր պլտան պերու Մ • Վիտալ նամ
Ֆրանսըգ միւհէնտիս, հիւքիւմէթ մա-
լիֆէթի իլէ իսկէնտերուտան Հալէպե
գատար ինչա օլունաճագ օլան արապա
թարիգինին քէչֆիլէ մէշղուլ պուլուն-
մագտա տըր • Մեզքիւր թարիգ էկերչի
սահիհէն ինչա օլունուր իսե, Հալէպ
չէհրինին սաատեթի հալ վե սերվէթինի
մուճիպ օլաճաղը շիւբհետեն միւսթաղ-

նի տիր • Ֆադաթ, անկարեա ուսուլի իլէ
եարըմագլըղա գտար վերիլմիշ օլտու-
ղունտան, պագըլարը, պու թարիգլէ
պաշա չըգարըմանեաճաղըն տիւշիւն-
մէքտե տիրլէր • շիւնքի, վիլաեթեթտե պու-
լունան էհալի, մեզքիւր թարիգին ին-
չասընա եա սենետե տէօրթ կիւն շախ-
սեն չալըմագլըղա վե եախօտ 4 կիւնտե-
լիք պետէլի ագճէսինի թէտիյեթ իթմէք-
լիլէ մէճպուր օլաճագ տըր • Հէր նե հալ
իսե, պու պապտե պի թարաֆ գալարագ
եալընըգ էկերչի, ճէվտեթ բաշա հագ-
րեթլէրի շու թարիգին ինչասընա մու-
վաֆֆագ օլուր իսե, Հալէպե պէօյլէք
պիր էյիլէք իթմիշ օլաճագ տըր տիմէքլէ
իթթիֆա իտերիգ • • •

— Չօգ տեֆա, պիր ֆագլէթի տա-
խի էլէրինտե վեսիլէ իտերէք իպատու-
լահը ալտատանլար կէօրիւլմիշ տիւր •
Նասըլքի պու տեֆա տախի, պիգիմ ի-
եանէյի քէնտիլէրինե պիր միւրայէ եա-
բարագ, շէօյլէ քի, իղմիտ գարիեթլէրի
պիշարէկեանը իսմինե պագըլարըն ըրգագ-
թընը թահրիլէ իլէ, թարաթըրըղա թէս-
լիմ իտեճէքլէրինի վատ իլէյէրէք, պիր
գաշ քէսանըն, էօթետեն պերուտեն փա-
րա ալտըղարը մեմուլիմիգ օլմուշ տուր,
իմոի, էօյլէ սատետիլ գաթլարա ինթար
իտերիգ քի, թէքմիլէմնիեթ իթմէտիք-
լէրի քիմէսնէլէրէ հիշ պիր փարա վիլմէ-
մէլի տիրլէր, վե վերտիլլէրի իեանէնին
զեքրինի տախի, հէր հալտե Մանգուլ-
միգտե արամալը, վե կէօրմէտիլլէրինտե,
փարաեթ վիլտիլլէրի եերտեն կերի իսթէ-
մէլի տիրլէր, շիւնքի պիլգէ օն փարա տա-
խի կէլտե, հիշ տէյիլ իսե « Ֆիլանըն է-
լիլէ պիր գաթտան » տէյի իշար իլլէմէք-
տէյիլ •

Պու եագընլարտա պէօյլէ սախթե-
քեարլար չօղալմըշ տըր, նասըլքի հէրի-
ֆին պիրիսինին, պիր իմգա ուլտուրուպ,
իսթէտիկի կիպի պիր պիլէթ պասթըրա-
րագ, վե իշինտե լուսաւորեալ լըգ, ագ-
գասիրուլիւն վե քիլիսե վե մէքթեպ դայ-
րեթէչիլի կէօթէրէքէք, բասթ կէլ-
տիկինտեն իքիշէր դուրուշ ալտըղը թահ-
գըգ օլունմուշ, վե պասթըրուղը պիլէթ
տախի կէօրիւլմիշ տիր •

Հէլէ կէչեն հաֆթա, իւսթիւ պաշը
թէմիգճէ տօլանտըրըճընըն պիրիսի, քէն-
տի իսմիլիլէ, եանի պիլգիմ իմգամըղա
թագլիտ եագարագ, վե տերուլինտե
« հասպ էլ իճապ իգթիգա իթտի » տէյի
իշար իտերէք, կիճէլէյին կիտիպ, Պէյ-օղ-
լունտա իգամէթ իթմէքտե օլան պիր տօս-
թումուգտան պիր իրա իսթէմէսի, թէ-
աճճիւպիլիգի մուճիպ օլմուշ տուր • Պէ-
րէքթէթ վերսին քի, մերգուլ տօսթուլմուգ
հէր նե գատար եագըմըղըն շէքլ ու կիտի-
շինի թանըմագ իսետե, տօլանտըրըճընըն
եագտըղը մէքթուպտա գուլանտըղը ի-

սանըն պագըն հալլէրինտեն շիւբհէյէ գա-
հիպ օլտուղունտան, պիլգիմ իշին, քէն-
տիսի ներէտե տիր տէյի սիւալ իթմիշ •
վե ֆիլան լոգանթատա տըր ճէվապընը
ալտըղընտա, մերգուլմուլն եանընա պիր
ատամ գաթարագ կէօնտերմիշ, վե տօ-
լանտըրըճը տախի, խապէր վերտիկի լօ-
գանթանըն գարուսու էօնիւնէ գատար
կիթտիլլէն սօնրա « պուեուրուլմուգ ի-
չէրտե օթուրմագտա տըր, պէնտե շիմ-
տի կէլիլիմ » տէյէրէք ալըպ եիւրիւեիւ
վերմիշտիր • վելհասըլ պէօյլէ տօլանտըրը-
ճըլըղար վե սախթէքեարըղար լիւրօպա
բայիթալթլարը կիպի պուրատա տախի
չօղալմագտա օլտուղունտան, հէր քէսին
էվ վե խանէլէրինե տիգգաթլըճաթէնպիհ-
լէր իտիպ վե նասիհաթլար վերմէսինի
էլգէմիլլէթտեն կէօրիւլմիշ •

Կէչեն հաֆթալար տօլանտըրըճընըն
պիրիսի տախի, քէնտու քէնտուլէ կիւեա
պիր շէյ բիեանգօեա գօեարագ, վե պիր
քեաղըտ իւզերինե սըրա իլէ, վե տիւր-
լիւ տիւրլիւ եագըլար իլէ, պիր չօգ միւ-
թէպէր գաթլարըն իսիմէրինի եագարագ
մեզքիւր քեաղըտը խանե պէ խանե կէզ-
տիրմիշ, վե ալտաթմագ իսթէտիկի գա-
թըն տօսթու օլան պիր գաթըն իսմինի վե-
րէրէք, վե սէլամընը կէթիլմիշ օլտու-
ղունտա սէօյլէեթէք, նիշէլէրի ալտաթըպ
փարալարընը ալտըղը տախի մուհագգագ
վուգուլթարտան պիրիսի տիր •

Պէօյլէ հիլէպագ լըղար տահաեալաշ
եալաշ իլէրուլէմէքտե տիրլէր • հալ պու-
քի, չարընտա պագարտա, քէօչէ պաշա-
րընտա, վե քէօրիւ իւզերլէրինտե վե ալէլ
խուսուս Գալաթա ճիվարլարընտա, կիւեա
կիլ լի կիլ լի ուճուպ, եախօտ քէլէրիլ շէյ-
լէր սաթթօրլար կիպի նիշէ հիլէպագըլարըն
վե եան քէսիճիլէրին, իսթանպօլա եէնի
կէլմիշ նիշէ աճէմիլլէրի եա ալտաթտըղ-
լարը, վե եախօտ իւզերլէրինտեն պիր
շէյլէրինի չարտըղլարը եիւզլէրճէ տե-
ֆա վուգուլ պուլտուղունտան, թաշա-
լըլար պէօյլէ շէյլէրտեն սագընմագլըղը
հէր վագըթ պիր պիլլէրինե նասիհաթ
վերմէլի տիրլէր •

ԹԷԱԹՐՈ ՆԱՍԻՄ

Նասըլքի քէնճէմիգիհ ախշամըշըգա-
լըլան Մանգուլմէմիգտե իլան օլունմուշ
տուր, վարդան Մամիկոնեան նամթրա-
ճէտիա պու կիճէյէ թէէլիթը գըլընմըշ
տըր •

Ելվմի մէկպուրտե, սաաթ տօգուգա
գատար հալա ֆէնա օլտուղունտան, դա-
գէթամըղ պասըլմաեա պաշալմըշ իքէն,
մեզքիւր իլան կէլմիշ, վե անիտե տերճ
իտիլմիշ իսետե, հէմ կիճ գալմըշ օլուպ •
վե հէմտե սօնրատան հալա աշըլմըշ օլ-
մաղին, իէք չօգ գալապալըգ կէլտիկի

կէօրիւմի, վէ պէյլէ պիր նիլամարգ-
լըգտան տօլայր բէք թէշէքքիլէր իթ-
տիքիլէրի իշիտիւմիշ տիր . շէյլէ քի պա-
զըլար կիւճէնտիքիլէրիտէն, արթըգ պու-
կիւն հիշ կէլմէմէքիլէն նիւեթ իյլէմիշ-
լէր տիր .

Էհալինին պու թէշէքքիլէնին հազգ-
լը օլմասընտա շիւբհէ եօգ տուր, յաքին,
նիշէ տէֆա, պիր թագսիրաթըն սէպէպ-
լէրինէ ինսաֆ իւզըտ տիգգաթ օլուն,
տուղունտա, մէգքիւր թագսիրաթըն
զիւեատէսիլէ իսաֆիֆլէնէճէյի տախի
թապիլի տիր . նասըլ քի պու մատտէտէ
տախի, էհալի եալընըգ քէնտի շէքտիկի
ըզընթը վէ գահմէթի, վէ սարֆ իյլէ-
տիկի փարալարը տիւշիւնտիւկիւնտէ,
թէաթըրօճուլար թարաֆընտան զուհու-
րա կէլէն թագսիրաթ բէք պիւլիւք
տիւր . հալ պու քի, էկէր հալա աշըւ-
մամըշ օլա իտի, իսթանպօլճա ուզագ
եէրլէրտէն կէլիպտէ կիճէ թէքրարէն ու-
զագ եէրլէրտէ տէօնմէքիլէտէ զուհարա
կէլէճէք օլան կիւճիւքիլէր իլէ, Պէյ-օղ-
լուտա գալընտըղը հալա, նիշէլէրին
սարֆ իթմէքիլէն մէճպուր օլաճաղարը
փարալար սէպէպիւնտէն, թէաթըրօտա
բէք ազ թէմաշէկեան պուլունաճաղընա,
վէ պինաէն ալէյ, իւմիտ օլունան հա-
սըլաթ կէօրիւլէմէտիքտէն պաշգա, գա-
րար տախի իտիլէճէկի պիր տէֆա կէօգ
էօնիւնէ կէթիլիլտիկիւնտէ, մէգքիւր
թագսիրաթըն մագուր պուլըրուլաճաղը
տախի պիլգէն ինսաֆ ու զիմմէթ իգթի-
զասընտան տըր . Պիլ րանա իսքեաթ օլ-
մուշուգ տուր քի, էկէր սօնրատան հա-
վա աշըլմամըշ օլա իտի, իմտի մէգ-
քիւր թագսիրաթտան թէշէքքիլէր իտէն
գաթլարըն չօգլարը, թէաթըրօտա կէլ-
մէքտէն սարֆը նագար իտէճէքիլէր իտի,
նասըլ քի չօգ տէֆա, հալա պօգուգ օլ-
տուղու կիճէլէր էմսալի կէօրիւլիւշ
տիւր .

Իմտի, մատամ քի իսթանպօլճա կիճէ
կէրի տէօնմէքիլէտէ բէք չօգ կիւճիւքիլէր
վար տըր, մատամ քի մէգքիւր օեռնուն
մագստի պիր իսայրիսահլըգ տըր, վէ մա-
տամ քի, պէյլէ թագսիրաթլար հէր կիւն
վէ հէր սաաթ հէփսիմիլ իւզէրինտէ կէօ-
րիւլմէքտէ տիր, պիլիմ էֆքեարըմըգճա,
հէր քէս մէգքիւր գուսուրու աֆվ իթ-
տիքտէն պաշգա, ալի ճէնապլըգ իտէրէք,
միւրատ օլունան ֆագիլէթ զայրէթինի
տահա զիւեատէ թէշէքքիլէն իթմէմու-
հէսիլէ, պու կիճէ եինէ այնի զայրէթ
վէ արզու իլէ թէշիֆէ միւսարաթ իյ-
լէմէլի տիր .

Պիր էհալիտէ, ումումուն մէնֆաա-
թը իսթըր իշին, հէր ատամ թարաֆըն-
տան, այրը այրը ֆէտաքեարըգ վէ զայ-
րէթքէշէք րուհու իլէրու կիթմէտիքճէ,
օ էհալի եալուտ միլէթին իլէրու կիթ-
մէսի իհթիմալտէն տէյիլ տիր .

— Իշիթտիկիլիլէ կէօրէ Զաթը հազ-
րէթի զըլուլահի կէշէն հաֆթա ֆեա-
ղըտ-խանէտէ վագը գասըր հիւմանու-
լարընա նագլի շահանէ պուլուրտուգլա-
րընտա, ֆեաղըտ-խանէ գարիլէսի սիւպ-
եանը թարաֆընտան իսուպալագլար վէ
տիլ քիւշա մագամար իլէ, թէգայեիւտի
էօմր ու իգպալի միւլիւքեանէլէրի նիշէ-
թիլէ օգուլան տուլար մահզուգէլէ-
թի շահանէլէրինի մուճիպ օլտուղուն-
տան, մէգքիւր 90 խանէտէն իպարէթ օ-
լան գարիլէ սէքէնէսիլէ, նուֆուս պա-
շէնա իքիշէր լըրա իհսանը շահանէ իթա
պուլըրուլաճա տուր .

— Զաթըն պիրիսի տիւնքի կիւն իքի թա-
նէ ուֆաճըգ սանտըգ անաթարալարը զայպ
իթմիշ օլտուղունտան, պուլան զաթլա-
րըն, եա իսթանպօլտա քէօրիւ պաշըն-
տա վագը 3 նիւմէրօլու գահվէ խանէյէ
վէ եալուտ քէնտի օտամըգա իրալէ հիւ-
մէթ իթմէլէրի բէճա օլունտուր .

— Կէշէն հաֆթա զագէթալարընտա
օգուլունտուղունա կէօրէ, միլէթիմիլիլէ
գաթօլէք գըսմը վարդապետէրինտէն ար-
ժանապատիւ Մարկոս վարդապետ Լու-
սաւորշական քիլիսէսիլէ միւրաճաթ
իթմիշ տիր .

— 303 նիւմէրօլու Մանգուլէտէ թրապ-
զօն իեանէ տէֆթէրինտէ պագը իսիմ-
լէրտէ եանլըշըգլար վուգու պուլմուշ
օլտուղունտան թասհիհիլէ միւսարաթ
օլունտուր .

Մ . Յովհաննէս աղա Յակոբով Եղիա-
եան « Խըտըշեան » վէ Գալուստ աղա Եաշ-
եան « Խըտըշեան » Մ . Յովհաննէս աղա
Եղիաեան « Խըտըշեան » օլաճագ տըր .

— Բէնճէմպիհ կիւնիւ, նըսֆը իւ-
զէրինտէ, պիր գաթ իսմինէ, պիլէ 200
ղուրուշ վիւմէսի հալալէ գըլընմըշ օլուպ
վէ տիկէր գըսմընտա աախի, մէգքիւր
փարաթըր ալտըգտան սօնրա, քէնտուլէ գա-
զէթա կէօնտէրմէմիլ իշար գըլընտըղը հալ-
տէ, թարաֆըմըգա պիր գըթա բուսուլա
կէօնտէրիլիւշ իտի . հալ պու քի գագաէն
մէգքիւր քեաղըտը գայտ իթմէգտէն էվ-
վէ զայպ իթմիշ օլտուղունտուղուն, պէլ-
քի պուլամանըգ շիւբհէսիլէ մէպիլի,
կէօնտէրէն գաթ հէր քիմ իտի իսէ, թէք-
րարէն պիլտիրմէսիլի բէճա իտէրիլ .

— Իեանէ գօմիթէմիլ թարաֆընտան
գաթէն ալթը գըթա գարիլէտէ պուլու-
նան պէշ պին նուֆուս գատար պիլարէ-
րէկեանէ, զէվաթը համիլիլէթքեարան
սայէսիլտէ ճիւղ ու քիւլիլ էթմէք եէ-
թիլտիրիլմէքտէ իքէն, սըբաղան պատ-
րիարք հայր հազըթլէրի թարաֆընտան
թարաֆըմըգա իգնիկ, եէնի-քէյիլ 80
խանէ գատար պիլարէկեանընա տախի ի-
եանէ իթաթը թէքիլիլէ պէրապէր,
զագէթալարա տախի, շու աթիլտէքի ի-
լանաթէլէր իրալիլէն հիւմէթ օլունտուր
տուր .

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Նիկոմիդիոյ քանի մը գիւղօրէից աղքատ
ժողովրդեան առայժմ գոնէ օրական չորս-
բեկ հացը հայթայթելու համար ինչպէս որ
յայտնի է, ժամանակէ մը 'ի վեր Մայրաքա-
ղաքիս մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է
մէկ քանի աղքատէր անձերէ բաղկացեալ,
որոնք մինչեւ ցարդ անձանձիր կաշխատին
վերոյգրեալ գիւղացի խղճալինը անօթու-
թենէ աղատելու համար դրամական հանգ-
նակութեամբ ալիւր հասցնել եւ ըստ կա-
րելոյն միլիթարիլ գանոնք որոնք պատառ
մը հացի անգամ կարօտը կը քաշեն .

Ուստի սոյն ծանուցմամբ յորդոր կը կար-
դաճք ամէն կարեկից եւ աղքատաւոր աղքա-
յիններու, որ այս Աստուածայանոյ հանգա-
նակութեան մասնակցին եւ իրենց նուիրու-
տուութիւնը մինչեւ յառաջիկայ Ս . Զատիկ
բարեհաճին շարունակել մարդասիրաբար եւ
իրենց նուէրները խրկեն Բերա ուղիղ փողօց
Մանգուլէի 167 թիւ Թագարանը, որ նոյն
յանձնաժողովոյ կեդրոնատեղին է .

1867 ապրիլ 6

Ի Պատրիարքարանի Հայոց
Կ . Պօլիս

Ի Ե Ա Ն Է

Մանգուլմէմիլիլ 320 վէ 321 ինճի նիւս-
խէսինտէ, շիմոյիլ գատար թօլանըլան
իեանէլէր եէքիւնի սըրասընտա, իգմիր-
տէն սօնրատան կէլիլ օլան 940 զուրու-
շուն զիքրի ունուտուլմուշ օլտուղուն-
տան, պու կիւնպէեան իթտիկիլիլէ պէ-
րապէր, էկէր տահա պէյլէ ունուտուլ-
մուշ պիր շէյ վար իսէ, ֆարգընա վա-
րանսըրն թարաֆըմըգ իիթարէ հիւմ-
մէթլէրինի բէճա իտէրիլ .

Եգմիրտէն կէլիլ օլան մէպլաղը	
մէգպուր	940
Էսկի եէքիւն	62,385
	63,325

Ի Լ Ա Ն Ա Թ
ԹԱԳՍԻՄ

Պէյ-օղլու ճատտէսինտէ, թագսիմ եա-
գընընտա, Գաթօլէք քիլիսէսի իթթիսալին-
տէ քէօշէ պաշընտա վագը 30 նիւմէրօ իլէ
միւրազգամ գագինտա, իսթանպօլտա թէք-
թիպ օլունտուլ օլտուղուն հալալէ, նէֆիս
բասթըրմա, սուհուգ, կէօտէն վէ չէօրէք
սաթըրմագա օլտուղունտան, թալիպ օլան-
լարըն թէշիլիլէրի .

Տօգթօր Գալուստեան, բէնճէմպիհ
կիւնլէրի, սաաթ 7 եէ գատար, Գալեօն-
ճու-գուլուղունտա, Գուլուղուն եա-
նընտաթի թարալա-պաշը ճատտէսինտէ վա-
ղը 193 նիւմէրօլու խանէսիլտէ, իսայ-
րաթ պագմագտա տըր .

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆՔ ԶԷՐԱԼՃԷՆ ԹԱԳԻԱՆԵՍԻԿԷ
ԳԵՌՈՂԱՅԷՆ ՅՈՂԵՐԻ ԵՈՂԵՐ, ԵՐԵՎԱՆԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱՐԱՊԵՏ 1867 .